

“ТАСДИҚ МЕКУНАМ”

Ректори Донишгоҳи
технологии Тоҷикистон
Раҳмонзода З.Ф.
“08” 12 2025с.

ХУЛОСАИ ДОНИШГОҲИ ТЕХНОЛОГИИ ТОҶИКИСТОН

Диссертатсияи Азимов Наимҷон Ҳалимҷонович дар мавзӯи “Асосҳои назариявии таҳқиқоти иқтидори креативии қувваи корӣ ва рақобатпазирӣ он дар бозори меҳнат”, барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050600 – Иқтисодиёт (6D050601 – Назарияи умумии иқтисодӣ (иқтисоди сиёсӣ)) дар кафедраи назарияи иқтисодӣ ва иқтисодиёти рушди Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон ба иҷро расидааст.

Дар чараёни омода намудани диссертатсия Азимов Наимҷон Ҳалимҷонович докторанти фалсафа (PhD) кафедраи назарияи иқтисодӣ ва иқтисодиёти рушди Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон ба ҳисоб мерафт.

Азимов Наимҷон Ҳалимҷонович соли 2015 Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №18-и ба номи Худоёр Отабоев, ноҳияи Шаҳристонро хатм намудааст.

Номбурда дорои маълумоти олӣ буда, соли 2019 Донишгоҳи технологияи Тоҷикистонро аз рӯйи ихтисоси 1-25010301 “Иқтисодиёти ҷаҳонӣ” бо дипломи аъло хатм кардааст. Баъд аз хатми дараҷаи бакалаврӣ ҳамон сол ба шуъбаи магистратураи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон дохил шуда, соли 2021-ум муассисаи номбурдаро аз рӯйи ихтисоси 1-25010301 “Иқтисодиёти ҷаҳонӣ” хатм карда, соҳиби унвони магистрӣ гардидааст.

Азимов Наимҷон Ҳалимҷонович бо фармоиши ректори Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон аз 7-уми октябри соли 2021, №36/А ба ҳайси докторанти фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050600 – Иқтисодиёт (6D050601 – Назарияи умумии иқтисодӣ (иқтисоди сиёсӣ)) қабул шуда, бо фармоиши ректори Донишгоҳ таҳти №16/А аз 26-уми июни соли 2024 бинобар пурра иҷро намудани нақшаи инфиродӣ ва бомуваффақият супоридани имтиҳони маҷмӯӣ ҳамчун хатмкарда ҳисобида, аз сафи докторантон хориҷ карда шудааст.

Тибқи нақшаи таълимии шуъбаи оморасозии кадрҳои илмӣ ва илмӣ-педагогии Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон докторанти фалсафа (PhD) Азимов Н.Ҳ. 180 кредитро хатм намуда, имтиҳонҳои маҷмуиро дар

Донишгоҳи технологии Тоҷикистон супорида аст. Аз 16-уми сентябри соли 2024 аз рӯи натиҷаи транскрипти академии докторанти фалсафа (PhD) Азимов Н.Ҳ., маълум гашт, ки имтиҳонҳои ҳадди ақал супорида шуда, инчунин аз рӯи ихтисоси 6D050601 – Назарияи умумии иқтисодӣ имтиҳони маҷмӯӣ бо 96% “А” 4,00 - аъло баҳогузорӣ карда шудааст.

Азимов Н.Ҳ. фаъолияти меҳнатии худро аз соли 2021 ҳамчун дар вазифаи ассистенти кафедраи назарияи иқтисодӣ ва иқтисодиёти рушди Донишгоҳи технологии Тоҷикистон оғоз намудааст. Дар ин муҳлат докторанти фалсафа (PhD) ба таҳқиқоти илмӣ машғул гардида, дар конференсҳои илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ, инчунин дар семинарҳои илмӣ фаъолона ширкат варзидааст.

Диссертатсияи илмӣ докторанти фалсафа (PhD) Азимов Н.Ҳ. дар мавзӯи “Асосҳои назариявии таҳқиқоти иқтисодии креативии қувваи корӣ ва рақобатпазирии он дар бозори меҳнат” 25-уми июни соли 2024 суратмаҷлиси №11 дар ҷаласаи васеи кафедраи назарияи иқтисодӣ ва иқтисодиёти рушди Донишгоҳи технологии Тоҷикистон муҳокима гардида, бо дарназардошти эродҳои ислоҳшуда 04-уми декабри соли 2025 суратмаҷлиси №5 дубора баррасӣ гардид.

Тибқи қарори Шурои олимони донишгоҳ аз 27-уми декабри соли 2021 суратҷаласаи №5 мавзӯи диссертатсияи докторанти фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D050600 – Иқтисодиёт (6D050601 – Назарияи умумии иқтисодӣ (иқтисоди сиёсӣ)) Азимов Наимҷон Ҳалимҷонович бо номи “Асосҳои назариявии таҳқиқоти иқтисодии эҷодии қувваи корӣ ҳамчун омили муҳими рушди рақобатпазирии иқтисодиёти миллӣ” тасдиқ гардидааст.

Пас аз муҳокимаи диссертатсияи илмӣ Азимов Н.Ҳ. дар ҷаласаи васеи кафедраи назарияи иқтисодӣ ва иқтисодиёти рушди Донишгоҳи технологии Тоҷикистон аз 25-уми июни соли 2024 суратмаҷлиси №11 экспертон ва мутахассисони кафедра тасмим гирифтанд, ки қори диссертатсияи докторанти фалсафа (PhD) Азимов Н.Ҳ. дар мавзӯи “Асосҳои назариявии таҳқиқоти иқтисодии эҷодии қувваи корӣ ҳамчун омили муҳими рушди рақобатпазирии иқтисодиёти миллӣ” бе тағйир додани мазмун, объект ва предмети таҳқиқот, инчунин мавзуро ба нуқтаҳои нав ва Шиносномаи ихтисос мувофиқ намуда, мавзӯи қори диссертатсияро ҷунин пешниҳод карданд: “Асосҳои назариявии таҳқиқоти иқтисодии креативии қувваи корӣ ва рақобатпазирии он дар бозори меҳнат”.

Дар асоси пешниҳоди кафедраи назарияи иқтисодӣ ва иқтисодиёти рушд ва Департаменти илм ва татбиқот аз ҷониби Шурои олимони донишгоҳ аз 03.07.2024с №11 мавзӯи рисолаи докторанти фалсафа (PhD) Азимов Наимҷон Ҳалимҷонович аз “Асосҳои назариявии таҳқиқоти иқтисодии эҷодии

қувваи қорӣ ҳамчун омили муҳими рушди рақобатпазирии иқтисодӣ ба “Асосҳои назариявии таҳқиқоти иқтисодии креативии қувваи қорӣ ва рақобатпазирии он дар бозори меҳнат” иваз карда шудааст.

Роҳбари илмӣ: доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор Усмонова Туфа Ҷумаевна - мудири кафедраи назарияи иқтисодӣ ва иқтисодӣ рушди Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ дар муҳокимаи диссертатсияи илмӣ докторанти фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050600 – Иқтисодиёт (6D050601 – Назарияи умумии иқтисодӣ (иқтисоди сиёсӣ)) Азимов Н.Ҳ., махсуб меёбанд:

- Комилов С.Ҷ. - д.и.и., профессори кафедраи назарияи иқтисодӣ ва иқтисодӣ чаҳони Донишгоҳи (Славянии) Русияву Тоҷикистон, аъзои Шурои диссертатсионии 6D.KOA-004 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон;

- Раҷабов Р.К. - д.и.и., профессори кафедраи фаъолияти гумрукии Донишгоҳи давлатии тижоратии Тоҷикистон;

- Рауфӣ А.А. - д.и.и., профессори кафедраи менеҷменти инвестиционӣ ва маркетинги Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон.

Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудҳо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсия дар мавзӯи “Асосҳои назариявии таҳқиқоти иқтисодии креативии қувваи қорӣ ва рақобатпазирии он дар бозори меҳнат”, чунин хулоса қабул карда шуд:

Баҳодиҳии иҷрои диссертатсия. Қори диссертатсияи Азимов Наимҷон Ҳалимҷонович дар мавзӯи “Асосҳои назариявии таҳқиқоти иқтисодии креативии қувваи қорӣ ва рақобатпазирии он дар бозори меҳнат” ба яке аз муаммоҳои муҳими назарияи муосири иқтисодии креативии қувваи қорӣ ва рақобатпазирии он дар бозори озодаи меҳнатӣ ҷумҳури махсуб ёфта ҳамзамон бо забони илмӣ тоҷикӣ навишта шудааст, ки таҳқиқоти мукаммали илмиро ифода мекунад, ба ҳисоб меравад. Аз тақризи муқарризони соҳа, инчунин аз муҳокимаҳо бар меояд, ки мақсад ва вазифаҳои диссертатсияи илмӣ иҷро гардида, хулосаҳо ва пешниҳодҳо асоснок карда шудаанд.

Мубрами мавзӯи таҳқиқот. Дар низоми навини хоҷагидорӣ тағйироти технологӣ, ки бо суръати баланди рӯзафзун ба амал меояд, симои бисёр равандҳои муосири иҷтимоӣ иқтисодиро ташаккул медиҳанд. Самтҳои рушди ҷомеа дар тақвиятбахшии марҳалаи саноатӣ ва марҳалаи пасазсаноатист, ки дар он иқтисодии креативии қувваи қорӣ нақши ҳалкунанда дорад. Дар шароити тағйирёбии босуръати иқтисодӣ муосир, иқтисодҳои эҷодкор, истеҳсолкунанда ва дигар омилҳои созанда, метавонанд дар ҷомеа, асосан дар бозори меҳнат, рақобатпазиро ба миён оранд. Дар

чунин низоми тағйирёбии сифати техника ва технология дар нимаи дуёми садаи XX ва чоряки аввали садаи XXI дар натиҷаи фароҳам омадани имконоти мусоид барои тағйироти сифатии қувваи корӣ, зарурати таҳким бахшидан ба иқтисодии креативӣ ба миён омад ва он ҳамчун яке аз авомили тақвияти рушди иқтисодӣ ва иҷтимоии ҷомеа гардид.

Дар назарияи иқтисодӣ маълум аст, ки таҳқиқи масоили дарки меҳнати креативӣ барои илми иқтисодӣ ва фалсафа нав набуда, тӯли даҳсолаҳои охир ба он диққати махсус дода мешавад. Азбаски рушди минбаъдаи ҷомеаи саноатӣ ва инноватсионӣ, баланд бардоштани ҳосилнокии меҳнат, суръати афзоиши маҳсулоти саноатӣ, аз ҷумла маҳсулоти илмӣ бо рушди минбаъдаи иқтисодии креативии он, дараҷаи рушди тижорати креативӣ, менеҷменти креативӣ ва маркетинг таъмин карда мешавад, яъне то чӣ андоза иқтисодии креативии қувваи корӣ истифода шуда, то чӣ андоза ҳиссаи баландро нисбат ба шумораи умумии захираҳои инсонӣ дар кишвар нишон медиҳанд, дарч мегардад. Бинобар ҳамин, барои иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар назди он яке аз вазифаҳои аввалиндараҷа дар шароити ҳукмронии саноатикунони босуръати кишвар бо мақсади рушди истеҳсоли маҳсулоти ватанӣ ва марҳалаи ниҳии он, ки таҳкурсии он устуворгардонии мақоми неруи зеҳнӣ мебошад. Дар ин ҷо, вазифаи аввалиндараҷаи иқтисодиёт коҳиш додани вобастагӣ аз омилҳои беруна бо роҳи самаранок мавриди истифода қарор додани иқтисодии креативии қувваи кории рақобатпазир дар бозори меҳнати дохилӣ мебошад, тадбири саривақтӣ маҳсуб дониста мешавад.

Вобаста ба ин, дар шароити муносири модернизатсияи иқтисодиёти Тоҷикистон рушди равандҳои инноватсионӣ бо сифати баланд ва истифодаи самараноки иқтисодии эҳодии қувваи корӣ зич алоқаманд мебошад. Ташкил ва баланд бардоштани сифати қувваи корӣ, ин омилҳои таъмин намудани рақобатпазирии онҳо дар бозори меҳнат мегардад. Фаъолияти иқтисодии креативии қувваи корӣ, ки ба эҳодӣ аз ҷиҳати иқтисодӣ-иҷтимоии таҷрибавӣ нигаронида шуда, ташкили самаранокии меҳнат, тавлиди ғояҳои нав, зуд ҳал кардани вазъиятҳои мушкilotи илмӣ-амалии ҳамаи муносибатҳои меҳнатии иқтисодӣ ва ба сатҳи максималӣ самаранок истифодабарии таҷриба ва малақаи кориро дарбар гирифта, нақш ва аҳамияти он бо равандҳои глобалӣ, ки ҷаҳони муосир ба таври табиӣ алоқаманд аст, ифода меёбад. Бо ибораи дигар, иқтисодии креативии қувваи корӣ ба таҳаввули иқтисодиёти саноатӣ-инноватсионӣ ва креативӣ таъсири худро хоҳад расонд.

Дар марҳалаи кунунӣ, иқтисоди креативӣ паҳнқунандаи инноватсияҳо, иттилоот, донишҳои нав, тавлиди маҳсулоти эҳодии дорои арзиши баланди фарҳангӣ ва босифати иқтисодии креативии қувваи кории қобилиятноки зеҳнӣ таҷриба ва малақаҳои касбӣ тавсиф карда мешавад. Далоили мазкур

муҳим будани таҳқиқоти илмӣ мавзуи кори илмиро нишон медиҳанд ва дар рисола ҷанбаҳои назариявӣ ва амалии масоили марбута мавриди омӯзиш ва таҳлилу арзёбии амиқ қарор дода шудаанд.

Мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос ва мазмуни диссертатсияи илмӣ. Диссертатсияи Азимов Наимҷон Ҳалимҷонович дар мавзуи “Асосҳои назариявии таҳқиқоти иқтисодии креативии қувваи корӣ ва рақобатпазирӣ он дар бозори меҳнат” ба бандҳои зерини Шиносномаи феҳристи ихтисосҳои КОА - и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25 майи соли 2023, №6 аз рӯйи ихтисоси 6D050600-Иқтисодиёт (6D050601 - Назарияи умумии иқтисодӣ (иқтисоди сиёсӣ)): 1.1. Иқтисоди сиёсӣ: ҳамбастагии қувваҳои истеҳсолкунанда ва муносибатҳои истеҳсолӣ, шаклҳои иқтисодӣ, методҳои хоҷагидорӣ ва сохторҳои ниҳодӣ; таъсири тарзҳои нави технологӣ ба равандҳои ташаккул ва фаъолияти сохторҳои иқтисодӣ ва ниҳодҳо; омилҳои инноватсионии дигаргуншавии иҷтимоӣ иқтисодӣ; қонуниятҳои таҳаввулоти низомҳои иқтисодию иҷтимоӣ; назарияи иқтисодиёти “иттилоотӣ”, “баъдисаноатӣ” ва “иқтисоди ба дониш асосёфта”. 1.2. Назарияи микроиқтисод: назарияи шӯғли пурмахсул. 1.3. Назарияи макроиқтисод: назарияи рушди иқтисодӣ; ҷанбаҳои иқтисодии пешрафти илмӣ ва таъсири он ба нишондиҳандаҳои равандҳои макроиқтисодӣ, сиёсати макроиқтисодӣ: самтҳои асосӣ ва виважҳои рафтори он. 1.4. Назарияи иқтисодии ниҳодӣ ва таҳаввулотӣ: инкишофи ниҳодҳои механизми хоҷагидорӣ дар ҷомеаи баъдисаноатӣ, мутобиқат мекунад.

Робитаи таҳқиқот бо барномаҳо ва ё мавзӯҳои илмӣ. Кори диссертатсионии Азимов Н.Ҳ. дар доираи татбиқи Нақшаи корҳои илмӣ-таҳқиқотии кафедраи назарияи иқтисодӣ ва иқтисодиёти рушди факултаи иқтисодиёт ва молияи Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон иҷро гардидааст. Мавзуи таҳқиқоти кори диссертатсионӣ дар робита бо барномаҳои “Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030”, “Стратегияи миллии рушди моликияти зехнии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030”, “Консепсияи рушди шӯғли пурмахсул дар Ҷумҳурии Тоҷикистон то давраи соли 2040”, ки фарогири панҷ самти калидӣ сиёсати миллии дар соҳаи шӯғл ва ҳифзи иҷтимоӣ: васеъ намудани доираи шӯғли пурмахсул, донишу малака, технология ва имкониятҳои шӯғли пурмахсул, рушди соҳибкорӣ ва ташкили ҷойҳои кории пурмахсул мебошад, таҳия гардидааст ва бо дигар барномаҳои рушди соҳавӣ байнисоҳавӣ ва санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ робитаи мустақим дорад.

Мақсади таҳқиқот. Мақсади таҳқиқоти диссертатсионӣ асосноккунии муқаррароти назариявӣ-консептуалӣ ва таҳияи тавсияҳои илмӣ-амалӣ оид ба

ташаккул, такмилдиҳӣ ва истифодаи босамари иқтидори креативии қувваи корӣ ва рақобатпазирии он дар бозори меҳнат мебошад.

Объекти таҳқиқот раванди ташаккул ва рушди иқтидори креативии қувваи корӣ ва рақобатпазирии он дар бозори меҳнат мебошад.

Мавзуи (предмети) таҳқиқот маҷмӯи муносибатҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ, ки дар раванди ташаккулёбӣ, рушд ва истифодаи самараноки иқтидори креативии қувваи корӣ ба вуҷуд меоянд, дар бар мегирад.

Навгони илмӣ таҳқиқоти диссертатсия. Навгониҳои илмӣ таҳқиқоти диссертатсия аз асосноккунии назариявии раванди ташаккул, ташкил ва тақомули истифодаи самараноки иқтидори креативии қувваи корӣ ва рақобатпазирии он дар бозори меҳнат, иборат мебошад.

Ба натиҷаҳои назарраси таҳқиқоти диссертатсионӣ, ки унсурҳои навгониҳои илмиро дар бар мегиранд, чунин муқаррарот дохил мешаванд:

- дар заминаи натиҷаҳои таҳқиқоти ҷанбаҳои назариявӣ-консептуалии мавзуи диссертатсия, бо истифода аз таснифот ва равишҳои гуногуни илмӣ-назариявии олимони ва коршиносони хориҷӣ ва ватанӣ, муаллифи диссертатсия тавсифи комили “иқтидори креативии қувваи кори”-ро мушаххас ва пешниҳод кардааст. Чунончӣ, ба ақидаи муаллиф “Иқтидори креативии қувваи корӣ - ин маҷмӯи дониш, маҳорати баланди касбӣ буда, ҳангоми қабули қарорҳои муносиби иқтисодӣ, бо дарназардошти имкониятҳои сифатӣ, миқдорию зехнӣ ва қулли қобилияти ғойдаовари иҷтимоӣ-иқтисодии аҳолии қобили меҳнат истифода шуда бо ёрии низоми муайяни шаклҳо ва муносибатҳои шугъл тавсиф карда мешавад”;

- хусусият ва ҷанбаҳои муҳими ташаккулёбӣ ва роҳҳои асосии рушдёбии иқтидори креативии қувваи корӣ дар бозори озоди меҳнат муайян ва мушаххас гардиданд. Таъкид мегардад, ки ин вазъи муаммодори марбут, яъне ташаккулёбии иқтидори креативии қувваи корӣ дар марҳалаи гузаштан ба иқтисоди креативӣ-инноватсионӣ, бо фарогирии ҳолати иҷтимоии захираҳои меҳнатӣ, муносибатҳои меҳнатӣ (байни корфармо ва корманд), сатҳи пасти хизматрасонии иҷтимоӣ, хусусиятҳои танзими давлатии муҳоҷирати зехнӣ амалӣ мегардад;

- дар заминаи арзёбии авомили асосии таъсиргузор ба раванди ташаккулёбӣ ва рушди иқтидори креативии қувваи корӣ, яъне омилҳои иҷтимоӣ-демографӣ, ҷуғрофиявӣ-экологӣ, илмӣ-техникӣ ва зехнӣ (интеллектуалӣ), иҷтимоӣ-рӯҳӣ, иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва иттилоотӣ (коммуникатсионӣ)-ҳамгирӣ (интегратсионӣ), ниҳодӣ-истеҳсолӣ, ки бо назардошти онҳо шохиси рушди инсонӣ, коэффитсиенти захири иқтидори креативии қувваи корӣ тибқи афзоиши табиӣ теъдоди аҳоли, сатҳи

маълумоти касбии вобаста ба тағйирёбии теъдоди аҳолии аз ҷиҳати иқтисодӣ фаъол чен карда мешавад, ҳулоса ва пешниҳодҳо карда шудааст;

- вазъи кунунӣ ва тамоюли рушди иқтисодии креативии қувваи корӣ ва рақобатпазирии он дар бозори меҳнат, пеш аз ҳама, аз рӯи хусусиятҳои ҳамаҷонибаи аҳолии дар иқтисодиёт машғул, сатҳи талаботи миқдорӣ ва сифатӣ ба қувваи корӣ дар бозори меҳнат, сатҳи зудҳаракатии қувваи корӣ аз рӯи нишондиҳандаҳои чандирӣ, истифодаи қувваи корӣ, маҳорати ташкилӣ, таъмини аҳолии қобили меҳнат бо ҷойҳои корӣ мушаххас карда шуданд, ки ин ба баланд бардоштани сатҳи шуғлнокиӣ, коҳиш додани сатҳи бекорӣ ва камбизоатӣ, инчунин, дигар нишондиҳандаҳои иқтисодӣ дар кишвар таъсир мерасонад, асоснок карда шудаанд;

- таъсири иқтисодии креативии қувваи корӣ дар марҳалаи муосир ба талабот дар бозори меҳнат асоснок карда шудааст, ки бо сарчашмаҳои асосии вусъатдиҳии фаъолияти илмию фарҳангии иқтисодии креативӣ инноватсионии кадрҳои баландиқтисос, инчунин, бо дастовардҳои фаъолияти илмӣ ва илмию техникӣ вобаста буда, аз рӯи аломати сифатӣ миқдории аҳолии дар бахши хизматрасонӣ шуғлдошта, ки бо дарназардошти индикаторҳои бадастомада мушаххас гашт, асоснок ва пешниҳод карда шудааст;

- роҳҳои асосӣ ва самтҳои беҳсозии рушди иқтисодии креативии қувваи корӣ пешниҳод карда шуданд, ки бо равандҳои зерин муайян карда мешаванд: мутобикгардии иҷтимоӣ тавассути сатҳи баланди дастрасӣ ба хизматрасониҳои босифат, аз ҷумла тандурустӣ, ҳифзи иҷтимоии аҳоли, маориф, танзими давлатии тайёркунии мутахассисон дар муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ, фароҳам овардани шароити мусоид барои таҳсилоти касбии бекорон ва азнавтайёркунии кадрҳо бо ташкили шароит барои ташаккули низоми иттилоотонии бозори меҳнат, бо дарназардошти эҳтиёҷоти корфармоён, фароҳам овардани фазои мусоиди сармоягузорӣ (ҷалби донорҳои хориҷӣ) дар соҳаи иҷтимоӣ, мусоидат барои кӯтоҳмуддати истифодабарии вақти корӣ (ҷадвали кории чандир), ташкил ва таъмини кормандон ба сафарҳои кории хориҷӣ (сайёҳатномаҳо), дастгирии корманд бо мақсади дастрасии қарзҳои имтиёзнок (масалан, барои харидории амволи ғайриманқул ва дигар лавозимоти зарурии бино) ва ғайра.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот. Тамоми марҳалаҳои иҷрои нақшаи кории илмӣ, аз ҷумла интиҳоби мавзӯ, асосноккунӣ ва мубраияти он, мақсади гузошташуда ва иҷрои вазифаҳои он, бо иштироқи бевоситаи муаллиф сурат гирифтаанд. Аз ҷониби муаллиф дар мушаххас намудани аҳамият ва мавқеи иқтисодии креативии қувваи корӣ дар марҳилаи муосир, таҳлилу баҳодиҳии тамоюли ҳолати ҳозираи иқтисодии

креативии қувваи корӣ, таъсири онҳо ба талабот дар бозори меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ташаккул ва рушди сармояи инсонӣ, таҳсилоти креативӣ ва таъсири он ба ташаккули иқтидори креативии қувваи корӣ исбот карда шуда, роҳҳои асосии беҳтарсозии низоми мотиватсионии ИКҚК ва самаранокии натиҷаи фаъолияти онҳо дар таъдилдиҳии фаъолияти эҷодӣ-навоварии бахшҳои воқеию хизматрасонии иқтисоди миллӣ пешниҳод гардида, барои дар амал татбиқ намудан пешкаш карда шудаанд.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсия дар он зухур меёбад, ки хулоса ва пешниҳодҳое, ки аз тарафи муаллиф дар натиҷаи гузаронидани таҳқиқот ба даст омадаанд, илман асоснок карда шудаанд ва онҳо ба баланд бардоштани сатҳи рақобаттавонии иқтидори креативии қувваи кории бозори меҳнат мусоидат намуда, дар сатҳи кишвар барои мукамал ва муайян намудани ҳолат, тамоюл ва ташаккулёбии иқтисодиёти креативӣ дар ҷумҳурӣ имконият медиҳанд. Аҳамияти амалии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар он инъикос меёбад, ки он ба ташаккул ва рушди иқтидори креативии қувваи корӣ, баланд бардоштани рақобатпазирӣ дар бозори меҳнат, мукамал ва мушаххас намудани вазъ, ҳолат ва тамоюли рушди фаъолияти эҷодӣ ва навоварӣ мусоидат менамояд. Натиҷаҳои дар чараёни таҳқиқоти диссертатсионӣ бадастомада, метавонанд ҳамчун заминаи таҳқиқотҳои оянда оид ба масоили иқтидори креативии қувваи корӣ мусоидат намоянд ва унсури тақонбахши рушди иқтисодиёти креативӣ дар ҷумҳурӣ гарданд.

Асосҳои методологии таҳқиқот. Барои ноил гардидан ба ҳадаф ва иҷрои вазифаҳои дар қори диссертатсионӣ гузошташуда, усулҳои иқтисодӣ-оморӣ, муқоиса, таҳлил ва синтез, графикӣ, эконометрикӣ (коррелятсионӣ-регрессионӣ), экстраполятсионӣ (имтидод) ва дигар усулҳои таҳқиқот бо истифода аз барномаҳои компютерӣ, истифода шудаанд.

Нуктаҳои ба ҷимоя пешниҳодшаванда. Дар асоси натиҷаҳои бадастомада, дар рафти таҳқиқоти диссертатсия, аз ҷониби муаллиф чунин муқаррароти илмӣ барои ҷимоя пешниҳод карда мешаванд:

➤ дар натиҷаи таҳқиқи муносибати назариявӣ-консептуалӣ ба муайян ва тасниф намудани мафҳуми “иқтидори креативии қувваи корӣ”, аз ҷониби муаллиф мафҳуми ИКҚК шарҳ дода шуда, хусусиятҳои рушди иқтидори креативии қувваи корӣ дар марҳилаи муосир вобаста ба принципҳо, муносибатҳои меҳнатӣ ва идоракунии захираҳои инсонӣ, муайян карда шудааст;

➤ дар асоси таҳлили омилҳои ташаккулёбии иқтидори креативии қувваи корӣ, шохиси рушди инсонӣ, инчунин, зарифи захираи иқтидори

креативии қувваи корӣ вобаста ба таносуби динамикаи теъдоди аҳолии ҷаҳол дар иқтисодиёт, баҳодихӣ ва асоснок карда шудааст;

➤ сатҳи воқеии рушди иқтисодии креативии қувваи корӣ ва рақобатпазирии он дар бозори озоди меҳнат, арзёбӣ карда шуда, инчунин, нақши иқтисодии креативии қувваи корӣ ба талабот дар бозори озоди меҳнат муайян карда шуда, роҳҳои рушди он пешниҳод карда шудааст;

➤ дар асоси таҳлили назариявӣ ва амалии мавзӯ, роҳҳои асосии тақомил ва рушди иқтисодии креативии қувваи корӣ дар шароити муносири рушди иқтисодиёт, таҳия ва баррасӣ карда шуда, пешниҳод гардидаанд.

Тамоми он навгониҳое ки дар таҳқиқоти диссертатсия ворид гардидаанд ба талаботҳои шаҳодатномаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 6D050600 – Иқтисодиёт (6D050601 – Назарияи умумии иқтисодӣ (иқтисоди сиёсӣ)) мутобикат мекунад.

Пойгоҳи таҳқиқот. Таҳқиқоти диссертатсия дар назди кафедраи назарияи иқтисодӣ ва иқтисодиёти рушди Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон дар давраи солҳои 2021-2024 иҷро шудааст.

Мавҷудияти санади татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо.

Натиҷаҳои асосии назариявии диссертатсия дар мавзӯи “Асосҳои назариявии таҳқиқоти иқтисодии креативии қувваи корӣ ва рақобатпазирии он дар бозори меҳнат” дар раванди таълими Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон аз ҷанҳои “Назарияи иқтисодӣ”, “Иқтисодиёти дониш”, “Шӯғли аҳоли ва муҳоҷирати меҳнатӣ”, “Назарияи рушди инноватсионӣ”, “Макроиқтисод” ва “Иқтисодиёти меҳнат” истифода шудааст, ки бо (санади татбиқ аз 03.12.2025с, №886) тасдиқ мегардад.

Ҳамчунин натиҷаҳои илмӣ амалии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар ҷаҳолияти МД “Пажӯҳишгоҳи меҳнат, муҳоҷират ва шӯғли аҳоли”-и Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шӯғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз “03” январи соли 2025, №13 татбиқ карда шудаанд.

Диссертатсияи Азимов Н.Ҳ., аз муқаддима, се боб, нӯҳ зербоб, ҳулоса ва пешниҳодҳо, замима, рӯйхати адабиёти истифодашуда, ки 169 номгӯйро дар бар мегирад, иборат аст. Кор дар 184 саҳифаи матни компютерӣ баён гашта, 24 ҷадвал, 17 расмро фаро мегирад.

Мутобикати теъдод ва мазмунӣ интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферат. Интишороти доғталаб ба талаботи сархати дуҷоми Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267) мутобикат мекунад.

Интишорот аз рӯйи мавзӯи диссертатсия. Доир ба мавзӯи диссертатсия аз ҷониби муаллиф 11 мақолаи илмӣ, аз он ҷумла, 6 мақола дар

мачаллаҳои илмӣ тақризшавандаи аз тарафи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон эътирофшуда ва 1 зербанд дар монографияи коллективӣ нашр гардидаанд. Ҳаҷми умумии интишороти илмӣ оид ба мавзуи рисола 5,67 ҳуҷҷаи чопиро ташкил медиҳад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯйи мавзуи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

ИНТИШОРОТ АЗ РҶӢИ МАВЗУИ ДИССЕРТАТСИЯ

1. Мақолаҳои илмӣ, ки дар мачаллаҳои илмӣ тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп шудаанд.

[1-М]. Азимов Н.Ҳ. Усулҳои танзими муҳоҷирати интеллектуалӣ ҳамчун асоси ташаккули иқтисодии креативии қувваи корӣ [Матн] / Т.Ҷ. Усманова, Н.Ҳ. Азимов // Паёми Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон 4/1(43), Душанбе, 2022. С.64-71 (0,5 ҷ.ҷ.). ISSN 2308-054X.

[2-М]. Азимов Н.Ҳ. Табдилдиҳии саноати креативӣ зери таъсири рақамикунонии иқтисодиёт: мулоҳиза, тасаввурот ва баҳодиҳӣ [Матн] / Н.Ҳ. Азимов // Паёми Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон 1(52), Душанбе, 2023. С.132-140 (0,56 ҷ.ҷ.). ISSN 2707-8000.

[3-М]. Азимов Н.Ҳ. Рушди креативӣ-инноватсионии сармояи инсонӣ дар шароити муосир [Матн] / Н.Ҳ. Азимов // Паёми Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон 3(54), Душанбе, 2023. С.182-190 (0,5 ҷ.ҷ.). ISSN 2707-8000.

[4-М]. Азимов Н.Ҳ. Таҳлили омилҳои ташаккули иқтисодии креативии қувваи корӣ ва рақобатпазирии он дар бозори меҳнат [Матн] / Н.Ҳ. Азимов // Паёми Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон 4/2(50), Душанбе, 2023. С.35-42 (0,5ҷ.ҷ.). ISSN 2308-054X.

[5-М]. Азимов Н.Ҳ. Самтҳои асосӣ ва роҳҳои ҳавасмандгардонии рушди иқтисодии креативии қувваи корӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Н.Ҳ. Азимов // Паёми Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон 1(56), Душанбе, 2024. С.179-188 (0,56 ҷ.ҷ.). ISSN 2707-8000.

[6-М]. Азимов Н.Ҳ. Баланд бардоштани сифати хизматрасонии сайёҳӣ ҳамчун омилҳои рушди иқтисодиёти креативӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Н.Ҳ. Азимов // Паёми Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон 2(57), Душанбе, 2024. С.195-204 (0,56 ҷ.ҷ.). ISSN 2707-8000.

Монографияи коллективӣ:

[7-М]. Азимов Н.Х. Оценка состояния креативного потенциала рабочей силы, как фактора обеспечения продуктивной занятости населения [Текст] / Н.Х. Азимов // Формирование и развитие продуктивной занятости в Республике Таджикистан: коллективная монография. // Отв.ред. к.п.н. М.Ш. Махмадбекзода, к.э.н. Э.Н. Сангинзода, к.э.н., доцент Р.М. Бабаджанов -

Государственного учреждения “НИИ труда, миграции и занятости населения”. – Душанбе, 2023. С.318 [пп.2.2. Стр.159-172.] – (0,875 п.л.). ISBN978-99985-41-89-4.

2. Мақолаҳо дар дигар маҷаллаҳои илмӣ:

[8-М]. Азимов Н.Ҳ. Ташаккулёбии сармояи инсонӣ ҳамчун асоси афзоиши талабот ба хизматрасониҳои таълимӣ [Матн] / Д.Ҷ. Рашидова, Н.Ҳ. Азимов // “Бозори меҳнат”, Маҷаллаи илмӣ Муассисаи давлатии “Пажӯҳишгоҳи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли” 1(52), Душанбе – 2022. С.24-32 (0,5 ҷ.ч.). ISSN 2518-7988.

[9-М]. Азимов Н.Ҳ. Иқтидори эҷодии қувваи корӣ ҳамчун рушди иқтисодиёти инноватсионии миллӣ [Матн] / Н.Ҳ. Азимов // Маводи конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявии Донишгоҳи технологии Тоҷикистон дар мавзӯи “Ҳамбастагии илм бо истеҳсолот дар раванди саноатикунории босуръати Ҷумҳурии Тоҷикистон” (22-23-юми апрели соли 2022), қисми 2. – Душанбе, 2022. - С.8-13 (0,31 ҷ.ч.).

[10-М]. Азимов Н.Ҳ. Оид ба тамоюли баланд бардоштани сатҳи рақобатпазирии қувваи корӣ дар бозори меҳнатӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Н.Ҳ. Азимов, Р.И. Нозимзода // “Бозори меҳнат”, Маҷаллаи илмӣ Муассисаи давлатии “Пажӯҳишгоҳи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли” 2(53), Душанбе – 2022. С.75-81 (0,43 ҷ.ч.). ISSN 2518 -7988.

[11-М]. Азимов Н.Ҳ. Рушди иқтисодиёти бозоргонӣ зери таъсири иқтидори креативии қувваи корӣ [Матн] / Н.Ҳ. Азимов // Маводи конференсияи илмӣ-амалии ҷумҳуриявии Донишгоҳи технологии Тоҷикистон дар мавзӯи “Рушди устувори саноати миллӣ дар асоси амалигардонии “Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф” (24-25-уми апрели соли 2023), қисми 2. – Душанбе, 2023. - С.11-16 (0,375 ҷ.ч.).

ҶАЛАСА ҚАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи Азимов Наимҷон Ҳалимҷонович дар мавзӯи “Асосҳои назариявии таҳқиқоти иқтидори креативии қувваи корӣ ва рақобатпазирии он дар бозори меҳнат”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050600 – Иқтисодиёт (6D050601 – Назарияи умумии иқтисодӣ (иқтисоди сиёсӣ)), пешниҳод гардидааст, ба талаботи феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯйи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дараҷаи илмӣ дода мешавад ва бо қарори раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунад.

2. Диссертатсияи Азимов Наимчон Ҳалимҷонович дар мавзуи “Асосҳои назариявии таҳқиқоти иқтисодии креативии қувваи корӣ ва рақобатпазирии он дар бозори меҳнат”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050600 – Иқтисодиёт (6D050601 – Назарияи умумии иқтисодӣ (иқтисоди сиёсӣ)), пешниҳод шудааст, таҳқиқоти анҷомёфтаи илмӣ баррасӣ шуда, баъди ислоҳи эродҳо дар диссертатсия, инчунин бо назардошти фикру мулоҳизаҳои мусбӣи муҳаққиқон, д.и.и., профессор Комилов С.Ҷ., д.и.и., профессор Рачабов Р.К. ва д.и.и., профессор Рауфӣ А.А. ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA - 004 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои баррасӣ тавсия карда шавад.

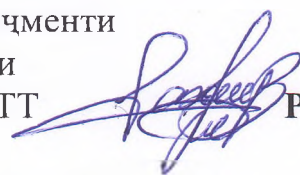
Хулоса дар ҷаласаи навбатии васеи кафедраи назарияи иқтисодӣ ва иқтисодиёти рушди Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон аз 04 - уми декабри соли 2025, тибқи суратмаҷлиси №5 бо иштироки мутахассисону олимони даъватшуда қабул гардидааст.

Дар муҳокимаи диссертатсияи илмӣ докторанти фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050600 – Иқтисодиёт (6D050601 – Назарияи умумии иқтисодӣ (иқтисоди сиёсӣ)) Азимов Н.Ҳ., 23 нафар ширкат варзиданд, ки аз ин шумора 22 нафар ҳуқуқӣ овоздихӣ доштанд, аз ҷумла: 3 нафар доктори илм, 11 нафар номзади илм, 7 нафар муаллими калон ва 1 нафар ассистент буданд.

Натиҷаҳои овоздихии кушод: “тарафдор” - 22 нафар, “муқобил” - нест, “бетараф” – нест.

Раисиқунанда:

н.и.и., и.в., дотсенти кафедраи менеҷменти
инвеститсионӣ ва маркетинг, декани
факултети иқтисодиёт ва молияи ДТТ

Раҳимзода М.И.

Котиб:

н.и.и., муаллими калони кафедраи назарияи
иқтисодӣ ва иқтисодиёти рушди ДТТ

Ғазиев М.Н.

Имзои Раҳимзода М.И. ва Ғазиев М.Н.

тасдиқ мекунам:

сардори РК, К ва Н – и ДТТ

Абдуназаров А.Ҷ.

734061, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, кӯчаи Н. Қаробоев
63/3, Донишгоҳи технологияи Тоҷикистон. Телефон: +992(37) 234-79-
87; E-mail: rectorat-tut@mail.ru; Сомона: www.tut.tj

“ 08 ” 12 2025 с